

Endelig rapport om § 71-tilsynets uanmeldte tilsynsbesøg på Psykiatrisk Afdeling Aabenraa den 31. marts 2023

1. Indledning

Fredag den 31. marts 2023 aflagde § 71-tilsynet et uanmeldt tilsynsbesøg på Psykiatrisk Afdeling Aabenraa. Fra § 71-tilsynet deltog formand Peter Juel-Jensen (V), Kris Jensen Skriver (S), Nanna W. Gotfredsen (M), Theresa Berg Andersen (SF) og Alexander Ryle (LA). Desuden deltog udvalgssekretær Karoline Ove Dahl og udvalgssekretær Charlotte Avnsted-Vilman.

Tilsynet mødte op i receptionen og orienterede om, at man ville aflægge et uanmeldt tilsynsbesøg på to afsnit på afdelingen. Det blev oplyst, at receptionisten ville ringe efter nogen, som kunne vise tilsynet rundt.

Efter 30 minutters ventetid i receptionen kom der en it-ansat og meddelte tilsynet, at ledelsen ikke kunne tage imod tilsynet, og at tilsynet måtte komme igen en anden dag. Tilsynet forklarede, at det ikke var muligt at takke nej til et uanmeldt tilsynsbesøg, og derfra gik der yderligere 15 minutter, inden tilsynet fik adgang til afdelingen.

Oprindeligt var det planen, at tilsynet ville aflægge tilsynsbesøg på to afsnit på afdelingen, men mens medlemmerne ventede, besluttede de, at der skulle aflægges tilsyn på alle afsnit, og at de derfor ville dele sig op i to hold.

Tilsynet blev herefter mødt af funktionsleder Per Madsen og ergoterapeut Michael Normand Petersen.

2. Tilsynet udtaler

Tilsynet finder det yderst kritisabelt, at § 71-tilsynet måtte vente i 45 minutter på at blive lukket ind på afdelingen, da vigtig tid blev spildt. Tiden er vigtig under et tilsynsbesøg, og der var ikke meget tid tilbage til at gennemføre besøget.

Tilsynet finder det endvidere yderst kritisabelt, at tilsynet blev mødt med besked om, at tilsynet ikke kunne få adgang til afdelingen, og at sygehusledelsen ikke var bekendt med § 71-tilsynets kompetence til at føre tilsyn på psykiatriske afdelinger.

Tilsynet finder det også yderst beklageligt, at man valgte at sende to uvidende medarbejdere for at overbringe beskeden fra ledelsen om, at man ikke kunne give tilsynet adgang til afdelingen. Man burde i stedet have taget fat i de ledende medarbejdere på afdelingen med det samme.

Tilsynet finder det positivt, at afdelingen samarbejder med Røde Kors om en patientstøtteordning, så der er fokus på at udvikle meningsfulde aktiviteter for patienterne i forbindelse med indlæggelsen.

Tilsynet finder det endvidere positivt, at de fysiske rammer understøtter en række forskellige aktiviteter for de indlagte patienter.

17. august 2023

§ 71-tilsynet
Charlotte Avnsted-
Vilman
Udvalgssekretær
charlotte.avnsted-
vilman@ft.dk
Tlf. 33373648

Folketinget
Christiansborg
1240 København K
3337 5500
ft@ft.dk
www.ft.dk

3. Kort om Psykiatrisk Afdeling Aabenraa

Afdelingen behandler 20+ årige voksne med forskellige psykiske diagnoser og består af døgnbehandling i sengeafsnit, fire lokalpsykiatrier og en akutmodtagelse. Afdelingen behandler voksne i alderen 20 år og opefter og har seks sengeafsnit. Et af afsnittene er et ældrepsykiatrisk afsnit.

Der var 71 patienter indlagt på afdelingen den 31. marts 2023. Ud af de 71 patienter var 3 patienter indlagt med tvang, og 3 patienter var tvangstilbageholdt.

4. Tilsynets rundgang

Henset til at der gik 45 minutter inden tilsynsbesøget kunne gå i gang, besluttede tilsynet at dele sig op i to hold, og der var derfor heller ikke tid til at afholde et møde med relevante personer fra afdelingen efterfølgende, som ellers er praksis.

Afsnit 61, 62 og 64

Det ene hold af medlemmer aflagde besøg på afsnit 61, 62 og 64 og blev fulgt rundt af funktionsleder Per Madsen.

Afsnit 61 har 15 sengepladser, hvoraf 7 kan afskærmes.

Afsnit 62 har 15 sengepladser, hvoraf 7 kan afskærmes.

Afsnit 64 har ligeledes 15 sengepladser, hvoraf 7 kan afskærmes.

De tre afsnit lignede hinanden. Der var lyst og venligt. På alle tre afsnit var der et opholdsrum i midten, hvor patienterne kunne tage ophold. Tilsynet bemærkede også, at der på afsnittene var indrettet små nicher med mulighed for spil og fordybelse, hvis patienterne ønskede at være sig selv.

Der var også en gårdhave og en rygegård til de skærmede patienter.

Tilsynet så også et værelse på det skærmede afsnit 61. Værelset var lyst og pænt, men meget spartansk indrettet. Alle værelser havde eget bad og tv.

Tilsynet orienterede om, at patienterne på afsnittene havde mulighed for at tale med tilsynet, hvilket ingen havde lyst til. Tilsynet overværede ikke, at patienterne blev spurgt.

Det blev oplyst, at der var 3 patienter på det lukkede afsnit på afsnit 61. I alt var der 16 patienter indlagt på afsnittet, inkl. ambulante patienter, den pågældende dag.

På afsnit 62 var 12 patienter indlagt. Ingen af dem var tvangsindlagt, men der var en enkelt patient, der var tvangstilbageholdt.

På afsnit 64 var der 13 patienter og ingen, der var tvangsindlagt, men en enkelt patient havde fået en behandlingsdom.

Tilsynet observerede, at der i et rum på afdelingen var en skærm med navne på patienterne og deres forskellige diagnoser. Det blev i den forbindelse oplyst, at det kun var personalet, der havde adgang til dette rum, og at der blev slukket for skærmen, når der ikke var personale til stede.

Alle tre afsnit havde et sanserum med en stor seng og behagelige stole. Formålene med sanserummene er at forebygge tvang. Psykiatrisk Afdeling Aabenraa har efterfølgende bl.a. oplyst, at afsnittenes ergo- og fysioterapeuter har fokus på at forbedre indretningen af sanserummene, herunder at de gøres mere hyggelige og indbydende.

Personalerummene lå centralt på alle tre afsnit med vinduer ud til fællesarealerne.

Ældrepsykiatrisk sengeafsnit 52 og sengeafsnit 55

De øvrige medlemmer af tilsynet aflagde tilsynsbesøg på Ældrepsykiatrisk sengeafsnit (afsnit 52) og Ældrepsykiatrisk sengeafsnit 55.

Afsnit 52 har 16 sengepladser, hvoraf 7 kan afskærmes. Der var 16 patienter indlagt den pågældende dag.

Afsnit 55 har 16 sengepladser, hvoraf 7 kan afskærmes. Der var 14 patienter indlagt den pågældende dag.

De to afsnit fremstod ligeledes ensartede, og der var ligeledes lyst og indbydende med et fællesrum i midten, nicher i de åbne afsnit til aktiviteter og gårdhaver med mulighed for rygning.

Tilsynet fik lejlighed til at se to værelser – et på ældrepsykiatrisk afsnit (på den åbne del) og et på afsnit 55 (en lukket plads). Værelserne fremstod nye og rene, men spartansk indrettet. De havde eget badeværelse.

Under rundgangen mødte tilsynet på begge afsnit flere af de indlagte, som fortalte tilsynet om stedet, og hvordan det var at være indlagt. Der var personale til stede under samtalerne.

På ældrepsykiatrisk afsnit fik tilsynet desuden lejlighed til at se personalerummet og terapirummet. Personalerummet lå midt i det ældrepsykiatriske afsnit, og tilsynet lagde mærke til, at langt det meste af personalet befandt sig i personalerummet under tilsynets besøg. Patienterne var ved at samles til boller og kakao, hvilket er en fast fredagstradition.

På afdeling 55 fik tilsynet lejlighed til at se et sanserum med bl.a. sansestol, massage og kugleseng. Patienterne kan frit benytte rummet. Tilsynet fik også oplyst, at der var et motionsrum tilgængeligt for beboerne, men så det ikke.

5. Øvrigt

Under rundgangen på afsnit 61, 62 og 64 oplyste personalet, at patienterne kommer fra alle samfundslag, og at flere af dem er personer, der er blevet misbrugt og udsat for vold.

De fem typiske diagnoser på afdelingen for de indlagte patienter er periodisk depression, paranoid skizofreni, bipolar affektiv sindslidelse, reaktioner på svær belastning og tilpasningsreaktioner, psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser forårsaget af brug af psykoaktive stoffer.

På afsnit 61 havde der været 11 bæltefikseringer sidste år, og personalet vurderede også, at der var en stigning i antallet af tvangsmedicineringer. Det blev oplyst, at personalenormeringen er afgørende for, hvor meget tvang der blev anvendt.

Psykiatrisk Afdeling Aabenraa har efterfølgende oplyst, at der i perioden fra den 1. januar 2023 til den 12. maj 2023 i alt er givet beroligende medicin med tvang 66 gange og blevet anvendt bælte 45 gange. Der gennemføres eftersamtaler efterfølgende af en kvalificeret sundhedsperson.

Afdelingen arbejder med at fremme frivillighed og nedbringe tvang. Tvang anvendes kun, når alt andet er afprøvet. Medarbejderne kompetenceudvikles i den gode samtale, relationsbehandling og kommunikativ deeskalering.

Det blev også oplyst, at det er svært at rekruttere personale. Der er ikke ansat ufaglært personale på den psykiatriske afdeling. Der er ansat social- og sundhedsassistenter, ergoterapeuter, musikpædagoger, sygeplejersker, læger og psykologer på afsnittene.

Personalet oplyste, at de inddrager de pårørende i det omfang, patienterne ønsker det.

Personalet oplyste, at der er en del bureaukrati, som de bruger meget tid på.

Derudover fylder sikkerhed rigtig meget i relation til personalet og patienterne, og afsnittene gør brug af risikostyringsværktøjet BVC. Scoring af patienterne giver anledning til en faglig diskussion, hvor medarbejderne kan bruge hinandens viden og erfaringer.

Under rundgangen på ældrepsykiatrisk afsnit blev det oplyst, at man kun meget sjældent må gøre brug af bæltefikseringer og andre tvangsforanstaltninger på afsnittet. De gør i stedet brug af tryghedsskabende metoder og nærvær.

Der er aktiviteter på afdelingen, men disse er ikke skemalagte. Aktiviteter kan blandt andet være sang, gymnastik, gåture og spil.

Personalet oplyste desuden, at de arbejder med en rød, gul eller grøn-metode, som indikerer presset på personalet. En af de ansatte, der viste tilsynet rundt, havde været på afdelingen i 3 måneder, og i denne periode havde afdelingen ikke været på rødt niveau. Der var dog højt sygefravær på afdelingen.

Om ældrepsykiatrisk afdeling oplyste personalet desuden, at de også modtager almene patienter dvs. patienter fra andre psykiatriske afdelinger.

På afsnit 55 oplyste personalet, at afdelingen optager borgere fra Aabenraa Kommune og en tredjedel af Tønder Kommune.

Om patientgruppen oplyste personalet, at man ser flere og flere tilfælde af patienter med misbrug, hvilket kræver et samarbejde med misbrugsbehandlere, som ikke fungerer optimalt, da afdelingen blandt andet ikke har mulighed for at starte substitutionsbehandling.

Psykiatrisk Afdeling Aabenraa har efterfølgende oplyst, at afdelingen har et tæt samarbejde med misbrugscentrene i optageområdet, og at der også afholdes en temadag herom.

Patienter indlagt med stofmisbrug behandles ud fra den tværgående retningslinje »Stofmisbrug. Klinisk retningslinje for diagnose, visitering og akut behandling. Generelle principper«. Psykiatrisk Afdeling Aabenraa har efterfølgende oversendt retningslinjen til tilsynet. Desuden ydes der psykiatrisk sygepleje i form af bl.a. miljøterapi og relationsbehandling til denne gruppe mennesker under indlæggelse.